

6th International Scientific Conference

**Science progress in European countries:
new concepts and modern solutions**

Hosted by the ORT Publishing and

The Center for Scientific Research “Solution”

Conference papers

April 19, 2019

Stuttgart, Germany

6th International Scientific Conference

“Science progress in European countries: new concepts and modern solutions”: Papers of the 6th International Scientific Conference.
April 19, 2019, Stuttgart, Germany. 427 p.

Edited by **Ludwig Siebenberg**

Technical **Editor: Peter Meyer**

ISBN **978-3-944375-22-9**

Published and printed in Germany by ORT Publishing (Germany) in
association with the Center For Scientific Research “Solution” (Ukraine)
April 19, 2019.

ORT Publishing

Schwieberdinger Str. 59

70435 Stuttgart, Germany

All rights reserved

© ORT Publishing

© All authors of the current issue

ISBN **978-3-944375-22-9**

Table of Contents

1.	ЗАДОРЖНА О.М. МЕТОДОЛОГІЧНО-ЦІЛЬОВІ АСПЕКТИ ЕКОЛОГІЧНОГО ВИХОВАННЯ СТУДЕНТІВ ПЕДАГОГІЧНИХ УНІВЕРСИТЕТІВ.	7
2.	ЛЕВЧЕНКО Т. М., ЧУБАНЬ Т. В. ВИДОВА СПІВВІДНЕСЕНІСТЬ ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧНИХ ВАРІАНТІВ ДІЄСЛОВА.	14
3.	ДАКАЛ А В. НОВІ КОНЦЕПЦІЇ В ФОРМУВАННІ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ У СФЕРІ ЗАХИСТУ ПРАВ ДІТЕЙ.	22
4.	СЛІПЕНКО В. ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ СЕРЕДНІХ ШКІЛ США ТА УКРАЇНИ.	28
5.	НАУМЕНКО Н.В. КУЛЬТУРОЛОГІЧНІ РЕАЛІЇ У САМОУСВІДОМЛЕННІ МОЛОДОЇ ЛЮДИНИ – ГЕРОЯ ДРАМАТИЧНОГО ТВОРУ (ДО 100-РІЧЧЯ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ ОЛЕКСІЯ КОЛОМІЙЦЯ).	32
6.	СИМАХІНА Г.О., КАМІНСЬКА С.В. УДОСКОНАЛЕНА ТЕХНОЛОГІЯ ШВИДКОЗАМОРОЖЕНИХ ПЛОДОВО-ЯГІДНИХ НАПІВФАБРИКАТІВ.	42
7.	TETIANA GRITCHENKO, ORGANIZATION OF ENVIRONMENTAL EDUCATION FOR JUNIOR PUPILS: PROBLEMS, REALITIES, PERSPECTIVES.	54
8.	АЛЄШУГІНА Н.О., ЗЕЛЕНСЬКА О.О. ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ В ГРУЗІЇ.	58
9.	ПІНЧУК Т. С. ХУДОЖНЯ МАЙСТЕРНІСТЬ ТВОРЕННЯ ОБРАЗНОЇ СИСТЕМИ У РОМАНІ ДАРИ КОРНІЙ «ГОНИХМАРНИК».	70
10.	АКСЬОНОВА О.Ф. ОСОБЛИВОСТІ МОТИВАЦІЇ ДО ЗАНЯТЬ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ СТУДЕНТІВ МИСТЕЦЬКИХ КОЛЕДЖІВ.	79
11.	БІЛЕНЬКА Ю. О., КОЛОМІЄЦЬ М. М. ДОСЛІДЖЕННЯ КОНЦЕПТІВ “ANIMAL” ТА “BIRD” У РОЗРІЗІ НЕСТАНДАРТНОЇ АМЕРИКАНСЬКОЇ ЛЕСКИКИ.	86
12.	КОРИТНЮК Р.С., ДАВТЯН Л.Л., КОРИТНЮК О.Я., РОЗДОРЖНЮК О. Я., КОРИТНЮК М.О. ВЕГЕТАЛІЗІРОВАНІ МЕТАЛИ –СКЛАДОВА АНТРОПОСОФСЬКИХ ЛІКІВ.	98
13.	СОЛОНЕНКО Л.І., ЗАМ'ЯТІН М.І., РЕП'ЯХ С.І., БЕЖАНОВА А.М. ДОСЛІДЖЕННЯ ВПЛИВУ СПОСОБУ ПІДГОТУВАННЯ ВОДИ ТА ГЛИНИ НА ТЕХНОЛОГІЧНІ ВЛАСТИВОСТІ ЗАМОРОЖЕНИХ ПІЩАНО-ГЛИНИСТИХ СУМІШЕЙ.	105

14.	БІЛЕЦЬКА І. О., ПАЛАДЬЄВА А. Ф. ТЕРМІНОЛОГІЗАЦІЯ ТА ЗВУЖЕННЯ ЗНАЧЕННЯ У ФОРМУВАННІ ТЕРМІНІВ ПОЛІТОЛОГІЇ.	110
15.	TERENTYEV O.O., TSIUTSIURA S.V., GORBATYUK IEV.V. SOFTWARE - TECHNICAL COMPLEX OF THE IMPLEMENTATION OF THE AUTOMATICALLY-BASED SYSTEM OF DIAGNOSIS OF CONSTRUCTION CONDITION OF NON CONSTRUCTIONS.	120
16.	СОФРОНКОВ А. Н., ВАСИЛЬЕВА М. Г., РУДКОВСКАЯ Е. В., ГРИБ Е. А. ВЛИЯНИЕ ТЕКСТУРЫ ЭЛЕКТРОДА НА ЕГО АКТИВНОСТЬ В РЕАКЦИИ ЭЛЕКТРООКИСЛЕНИЯ ГИДРАЗИНА.	126
17.	СНЕРІГА Д. А. СУБЕРСРІМЕ ІН УКРАЇНІ: ПРОБЛЕМА СТАТЕМЕНТ.	134
18.	ДОРОШЕНКО Я. В., ПОЛЯРУШ К. А. РОЗРОБЛЕННЯ ТЕХНОЛОГІЇ БЕЗТРАНШЕЙНОЇ РЕКОНСТРУКЦІЇ ТРУБОПРОВІДНИХ КОМУНІКАЦІЙ “ТЯГОВИЙ ПОРШЕНЬ” ^л .	139
19.	ПОВОРОЗНЮК І. М., КРАВЧЕНКО Л. В. КЛІЄНТООРІЄНТОВАНИЙ МАРКЕТИНГ НА ПІДПРИЄМСТВАХ ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ.	152
20.	ГУБАР О.В. ІНФОРМАЦІЙНО-ПСИХОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА СУБ’ЄКТІВ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БІОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ.	156
21.	ДЗЕГА В. Д. ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОБЛЕМИ УДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ПОСАДОВИХ ОСІБ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ.	160
22.	МАЙКОВСЬКА В.О. АНТРОПОЛОГІЧНА СПРЯМОВАНІСТЬ ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ	168
23.	МОТРИНА М. М. РЕІНЖІНІРІНГ ПУБЛІЧНИХ ПОСЛУГ НА МІСЦЕВОМУ РІВНІ – СИСТЕМОУТВОРЮЮЧИЙ ЕЛЕМЕНТ ФОРМУВАННЯ СЕРВІСНООРІЄНТОВАНОЇ ДЕРЖАВИ.	180
24.	О. АВРАНАМОВУЧ, У. АВРАНАМОВУЧ, Л. ТСЫНАНУК, S. GUTA, O. ROMANIUK. THE CONTENTS OF B –CROSS LAPS IN BLOOD AND THE EFFICIENCY OF SYSTEMIC LUPUS ERYTHEMATOUS ACCORDING TO SLEDAI: CORRELATION.	190
25.	POLEVIKOVA O.B., SHVETS T.A. GENERAL BASIS OF PRESCHOOL DIDACTICS.	194
26.	ШЕЛЕНКОВА Н.Л. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ВИВЧЕННЯ ІНДИВІДУАЛЬНО-ОСОБИСТІСНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ СТУДЕНТІВ-ПСИХОЛОГІВ.	199

27.	МЕЛЕЩЕНКО Н.В., АНДРЕЄВА В.В., ЧЕБЕРНІНА І.О. АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ СУЧАСНИХ ПІДХОДІВ ДО ФАРМАКОКОРЕКЦІЇ БРОНХІАЛЬНОЇ АСТМИ.	205
28.	КРАСНА О. П., БЕРБЕК В. Л., НАУМЕНКО І. А. ПИТАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ДЕОНТОЛОГІЇ ТА ЕТИКИ В ДІЯЛЬНОСТІ ПРОВІЗОРА.	217
29.	НИКИФОРЧУК Д. Й., ЧЕМЕРИС Д. Д. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПРОТИДІЇ ТРАНЗИТУ НАРКОТИКІВ ЧЕРЕЗ ТЕРИТОРІЮ УКРАЇНИ ДО ЄВРОПИ.	223
30.	ТАШАК М. С., САНИЦЬКА А. О. БЕЗПЕКА ПРАЦІ ЯК ОБ'ЄКТ КОРПОРАТИВНОЇ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ.	236
31.	ГРАБОВИЙ А. К. ІСТОРИЧНИЙ АСПЕКТ УЧНІВСЬКОГО ХІМІЧНОГО ЕКСПЕРИМЕНТУ.	242
32.	P.A.KOZUB, V.L.MIGUNOV, S.N.KOZUB. APPLICATION OF LOG-LOGISTIC DISTRIBUTION FOR CALCULATIONS OF THERMODYNAMIC PARAMETERS.	254
33.	I. I. RENEI, O. B. KNYSH, STUDYING THE KINEMATICS OF BOOK SPINES PROCESSING BY CUTTING THEM WITH DISK CUTTERS.	258
34.	ВОВЧАК О. Д., ТКАЧУК Н. М. САМООРГАНІЗАЦІЯ ЯК ТЕОРЕТИЧНА ОСНОВА КОНСОЛІДАЦІЇ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ.	265
35.	ОЗІРНА М.В., БУГА Г.С. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ЩОДО ОБМЕЖЕНОЇ ОСУДНОСТІ В УКРАЇНІ.	272
36.	BIELOVA OLENA, SHUNKO YELYZAVETA, KRASNOVA YULIYA. FORECASTING OF SIGNIFICANT POSTNATAL GROWTH RESTRICTION IN INFANTS WITH VERY LOW AND EXTREMELY LOW BIRTH WEIGHT.	278
37.	СТАШКО М. В. ВПЛИВ ЛІТУРГІЇ ЗІ «СПІВАНІКА» (1911) ВІКТОРА МАТЮКА НА ЦЕРКОВНУ МУЗИЧНУ КУЛЬТУРУ СХІДНОЇ ГАЛИЧИНИ.	288
38.	НОВАКІВСЬКА Л.В. МЕТОДИЧНІ ПОШУКИ У ВИКЛАДАННІ СЛОВЕСНОСТІ КІНЦЯ ХІХ–ПОЧАТКУ ХХ СТОЛІТТЯ.	297
39.	BORODENKO D. FORMATION OF THE ENGLISH LANGUAGE.	304
40.	МАНЬКО А. М. СПОГАДИ ІВАНА НИЗОВОГО В КОНТЕКСТІ ВИВЧЕННЯ БІОГРАФІЧНОЇ СКЛАДОВОЇ АВТОРА.	313
41.	ОСТАПЕНКО А.С. РОЗВИТОК МЕТОДИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВЧИТЕЛЯ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОЦЕСІ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ.	322

42.	ZLYVKOV V.L., DYKHOVICHNIY O.O., KRUGLOVA N.V., LUKOMSKA S.O., KOTUKH O.V. AUTHENTICITY OF THE ENGLISH LANGUAGE TEACHER'S: THE VALIDATION OF AUTHENTICITY QUESTIONNAIRE USING ITEM RESPONSE THEORY.	335
43.	SKOROSTETSKA N.V., ZLYVKOV V.L., LUKOMSKA S.O. MODERN STUDENT'S EMOTIONAL COMPETENCIES AND EMOTIONAL INTELLIGENCE.	347
44.	CHERKASKA E.F., ZLYVKOV V.L., KOTUKH O.V. STATE AUTHENTICITY AND EMOTIONAL STABILITY IN EVERYDAY LIFE.	354
45.	KURASHKIN S.F., POPOVA I.A., POPRYADUHIN V.S., KOVALOV O.V. MATHEMATICAL MODEL OF ASYNCHRONOUS MOTOR DIAGNOSIS.	361
46.	ЛОПУШАН Т. В. ПРОРОЧИЙ МЕСІАНІЗМ ПОЕТА ТА ОСОБЛИВОСТІ ЙОГО ВТІЛЕННЯ В ПОЕМІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА «СОН».	367
47.	ПАРХЕТА Л. П. ГЕНДЕРНА ПРОБЛЕМАТИКА У ТВОРЧОСТІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ ТА МАРИНИ ЦВІТАЄВОЇ.	376
48.	ФІЩУК О.С. ФІЛОГЕНЕТИЧНІ ЗВ'ЯЗКИ РОДУ CORDYLINE COMM. EX. R. BR. З РОДАМИ SANSEVIERIA THUNB, ТА DRACAENA VAND. EX L. (ASPARAGACEAE).	386
49.	СТЕЦИК М.О., КОСТЕНКО С.Б. МИКРОЭКОЛОГИЧЕСКИЙ И ИММУННЫЙ ГОМЕОСТАЗ У ЛИЦ, ПОСТОЯННО ПРОЖИВАЮЩИХ НА РАДИАЦИОННО-ЗАГРЯЗНЕННОЙ ТЕРРИТОРИИ.	391
50.	КРИЛОВА І.І. ОСОБЛИВОСТІ СИСТЕМИ МОНИТОРИНГУ У СФЕРІ ВОДОПОСТАЧАННЯ ТА ВОДОВІДВЕДЕННЯ В УКРАЇНІ.	397
51.	VOSKOVONIKOVA G. L., DOVZHUK V. V., KONOVALOVA L. V., BEREZNYAK A. O., NAZARENKO A. S., PAVLENKO YU. S. TRENDS OF PHARMACEUTICAL SECTOR DEVELOPMENT IN THE COUNTRIES OF THE EUROPEAN UNION.	408
52.	PARFENOVA L.V. TEACHING BUSINESS ENGLISH COMMUNICATION.	411
53.	ШАЧКОВСЬКА Л.С. МІГРАЦІЙНА КРИЗА – ФУНДАМЕНТ ПОПУЛІЗМУ ЄВРОПЕЙСЬКИХ ПРАВО-РАДИКАЛЬНИХ СИЛ.	417

МІГРАЦІЙНА КРИЗА – ФУНДАМЕНТ ПОПУЛІЗМУ ЄВРОПЕЙСЬКИХ ПРАВО-РАДИКАЛЬНИХ СИЛ

ШАЧКОВСЬКА Л.С.

кандидат політичних наук, доцент,

доцент кафедри філософії та суспільних дисциплін

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

м. Умань, Україна

Дослідження зростання впливу популізму й праворадикалів у Європі, зокрема його причин, передумов і наслідків, представляє для нас значний інтерес, адже Україна як суб'єкт геополітики, не полишає надії стати повноправним членом ЄС. Та в нинішніх умовах, що складаються всередині європейського співтовариства, постає ряд загроз як інтеграції України до ЄС, так і існуванню Європейського Союзу, головним з яких є право-радикальний популізм. Поняття популізму достатньо складне й неоднозначне. Говорячи про популізм, не можна підійти до його визначення як до дефініції наукового терміна, оскільки немає чітко визначених ознак, притаманних лише популістським рухам, партіям чи політикам. Популізм – це швидше не ідеологія, а політична логіка – спосіб мислення про політику. Його роль, що почала зростати ще з другої половини ХХ ст., сьогодні практично досягла апогею, особливо після перемоги Д. Трампа на президентських виборах у США.

Нині популізм є головним інструментом зростання впливу право-популістських партій і рухів у державах Європейського співтовариства, зокрема, у їх лідерів (Німеччині та Франції). У своїй пропагандистській риториці право-радикальні популістські партії приділяють основну увагу євроскептицизму (він посилюється після заяв виходу з ЄС Великобританії), можливій реструктуризації ЄС та міграційному питанню (прикриваючись боротьбою проти ісламського радикалізму), цим самим дестабілізуючи

ситуацію всередині своїх держав. Окрім того, все більше право-популістські партії в своїх програмах і публічних виступах лідерів апелюють до внутрішньо-економічних проблем, що назрівали у суспільстві (працевлаштування, нерівномірний розвиток окремих регіонів власних держав тощо).

На противагу популістським партіям і рухам Латинської Америки, які час від часу намагалися підірвати демократичне змагання за владу, популістські кампанії й партії в Західній Європі скористалися ним. Протягом останніх десятиріч ці кампанії й партії узгодили свої інтереси і після Великої рецесії переживають піднесення.

Якщо ліві популісти борються за народ проти еліти чи істеблішменту і це є вертикальною політикою низів і середнього прошарку, які об'єдналися проти верхівки, то праві популісти борються за народ проти еліти, яку вони звинувачують у потуранні третій стороні (наприклад, іммігрантам, ісламістам чи агресивним афроамериканцям). Якщо лівий популізм двоелементний, то правий популізм триелементний – спрямований на «інших» і вгорі, і знизу. Правий популізм відрізняється від консерватизму, який передусім ототожнює себе з діловими колами на противагу їхнім критикам та антагоністам із нижчих прошарків. У своїй західноєвропейській версії він також відрізняється від авторитарного консерватизму, спрямованого на повалення демократії, він діє в межах демократичного контексту. Основна відмінність між американськими і європейськими популістами полягає в тому, що американські партії й кампанії з'являються й зникають швидко, тоді як деякі (наприклад, французький «Національний фронт») європейські популістські партії існують десятиліттями. Причина цього криється переважно в тому, що в Європі функціонує багатопартійна система, і в багатьох країнах функціонує пропорційна виборча система, що дає змогу невеликим політичним партіям зберігати стабільність, навіть якщо вони набирають на виборах менше 7 %.

Безумовно, є певна подібність між деякими сьогоденніми популістськими кампаніями і партіями та деякими міжвоєнними фашистськими (нацистськими) утвореннями: значення харизматичного лідера (Д. Трамп, Ж.-

М. Ле Пен, Г. Вілдерс, Б. Грілло); нехтування демократичними нормами (Д. Трамп); перетворення на ворога певної зовнішньої групи (Д. Трамп, М. Ле Пен, Н. Фарадж із Партії незалежності Сполученого Королівства, Г. Вілдерс). Однак є дві основні історичні відмінності між сьогоднішнім популізмом у Західній Європі і міжвоєнними фашистськими (нацистськими) рухами: по-перше, сьогоднішні популістські партії та рухи у Західній Європі відкрито функціонують у межах демократичної виборчої системи; по-друге, праві популістські партії та рухи у Західній Європі відкидають наднаціональні утворення, вони хочуть відновити твердий державний контроль над власною валютою, фіскальною політикою й кордонами. На відміну від міжвоєнного фашизму (нацизму) вони приводять у дію відцентрові, а не доцентрові сили в європейській і світовій політиці.

Відповідно до природи популізму, ці кампанії й партії звертають увагу на проблеми, висуваючи вимоги, які навряд чи можна реалізувати в поточних політичних обставинах. Деякі праві популісти ці вимоги прикрашають нетерпимістю чи запереченням демократичних норм. В інших випадках ці вимоги затьмарюються дезінформацією, але все одно вказують на лакуни в структурі загальноприйнятих політичних суджень. Нарешті, праві популістські кампанії, партії чи групи дотримуються чи то расистських, чи нативістських (концепція, згідно з якою здатність людини до сприймання простору й часу є природженою та існує апіорно, не розвиваючись у процесі досвіду), чи ксенофобських поглядів, але їхні нарікання вказують на справжні проблеми.

Одним із головних деструктивних чинників, що перешкоджає єдності країн ЄС, виступає непроста проблема масштабної міграції біженців до провідних європейських держав. Як стверджує вітчизняний дослідник А. Толкач, міграційна криза, що розпочалася з 2015 р., є найбільшою в Європі з часів Другої світової війни [9, с. 179]. Саме з початком цього міграційного процесу дослідники пов'язують появу значного обсягу критики в Російській Федерації та у самій Європі щодо виродження європейських цінностей. Слід зауважити, що частина провини за такий потік мігрантів лежить безпосередньо

на самих країнах Європи, яка разом із США та Російською Федерацією активно втручалась у так зване «розрулювання» сирійського питання, загострення якого розпочалось у березні 2011 р. на хвилі «арабської весни», де поступово повстання переросли у громадянську війну. Втручання миротворців лиш спровокували ситуацію ще більше й поглибили протиріччя, сформувавши фундамент для активізації міграційних процесів.

Враховуючи масштабність міграційної проблеми, Європа виявилася неготовою до прийняття швидких та ефективних рішень, що виражається у відсутності консолідації в прийнятті рішення щодо розподілу біженців та їх розселення, що призводить до нерівномірного навантаження на міграційні служби окремих країн Європи і зростання популізму в цих державах [9, с. 180]. Як наслідок, деякі європейські країни відмовляються надавати сирійцям статус біженців і будують огорожі на своїх кордонах (наприклад, Угорщина), що є порушенням окремих положень міжнародного права.

Перша спроба визначення статусу біженців була зроблена ще в 1926 р. в Женеві, де розглядалося питання спрощення процедури інспекції емігрантів на борту суден і було сформульовано поняття «біженець». Пізніше, у 1951 р., у Женеві було підписано конвенцію, яка дотепер є основним міжнародно-правовим документом, що визначає положення біженців. Відповідно до зазначеного документу, біженців визначають як осіб, що мають обґрунтовані побоювання стати жертвою переслідувань за ознакою расової належності, релігії, громадянства, належності до певної соціальної групи чи політичних поглядів, що знаходяться за межами своєї країни через ці побоювання [9, с. 180]. Незважаючи на достатньо чіткі визначення статусу біженців, велика кількість європейських держав доступними засобами і методами намагаються унеможливити їх проникнення на власні території через проблему соціального забезпечення. Щоб надати матеріальну підтримку великій кількості людей, потрібні відповідні ресурси з власного бюджету, що викликає обурення корінного населення.

Щоб пересвідчитись у серйозності цієї проблеми, варто проаналізувати статистику біженців за останні роки. Так, за даними аналітичного центру GEDOS, з 2012 р. кількість сирійських біженців зросла більш ніж у 30 разів: з 23,4 тис. на кінець 2012 р. до 799,9 тис. на кінець 2015 р. За межами ЄС станом на середину 2015 р., конфлікт у Сирії найбільше вплинув на Туреччину (1,8 млн. зареєстрованих біженців), Ліван (1,2 млн.), Йорданію (628800), Ірак (251300) та Єгипет (131900) [7]. Найпопулярнішими у Європі для біженців є Німеччина та Франція, оскільки у цих державах присутній найвищий рівень для соціального розвитку з достатньо лояльною щодо них позицією. Але за кількістю наданих притулків першість у Європі утримує Греція, куди прибули, за свідченням глави ЄК, понад 200 тис. біженців, Угорщина, де зафіксовано близько 150 тис. вимушених переселенців, та Італія – 120 тис. біженців [4]. Оскільки більшість мігрантів використовують саме морські шляхи, щоб потрапити до Європи, тому і вибір морських держав для біженців є першочерговим. Нерідко такі подорожі закінчуються значною кількістю жертв, враховуючи примітивність морських транспортних засобів, на яких вони пересуваються, й значне їхнє перевантаження. Найвідчутніший удар по економіці від міграційних процесів за період з 2014 р. отримала Греція, і йдеться не про кількість біженців, що прибула на її територію, а про низький економічний стан самої держави на початок зростання міграційної активності та його поступове погіршення.

Негативні соціальні настрої європейців та українського населення, викликає проблема внутрішньо-європейської міграції, а саме задоволення клопотання про надання статусу мігранта. Так, у 2015 р. 292,5 тис. осіб отримали притулок, серед яких найвищий відсоток прийнятих позитивних рішень щодо надання притулку отримали сирійці – 97 %, громадяни Іраку – 87,7 %, Еритреї – 85,9 %. У той же час серед клопотань європейців відсоток кардинально протилежний: громадяни Косова й Албанії – 2,5 %, України – 2 % [6, с. 106]. З одного боку, такий відсоток зрозумілий, виходячи з наявного конфлікту в Сирії, в якій набагато гостріша воєнна ситуація, ніж у Косово чи

Україні, але такого визначення не передбачено Женевською конвенцією 1951 р., де є чітке визначення без вказівок загрози, що породжує об'єктивну несправедливість щодо задоволення проблем біженців.

Найбільше клопотань про притулок, починаючи з 2016 р., було подано в Німеччині (476 тис.) й Угорщині (177 тис.), яка зазнала найбільшого навантаження, якщо оцінювати його як кількість поданих заяв у розрахунку на 100 тис. населення – 1799. На другому місці Швеція – 1667 заяв на 100 тис. населення. Значно нижчим середнього для ЄС (260 шукачів притулку на 100 тис. населення) цей показник був у країнах Центральної Європи: у Польщі – 32, Чехії – 14, Словаччині – 6 [6, с. 106]. Нерівномірне навантаження на деякі з Європейських держав змушує їх працювати у напрямку рівномірного розподілу біженців по країнах ЄС, але це в свою чергу призводить до обурення інших держав та піднесення рейтингів правих сил у них.

Одним із виходів вирішення перенавантаження мігрантами є врегулювання за допомогою Туреччини. Заради цього було підписано угоду між ЄС та Туреччиною 18 березня 2016 р., яка набула чинності 1 квітня 2016 р. Суть угоди більшою мірою зводиться до механізму реадмісії (повернення) мігрантів із території Греції до Туреччини, де ЄС бере на себе всі витрати і гарантує прискорення євроінтеграційних процесів Туреччини, натомість турки зобов'язуються вжити усіх необхідних заходів, щоб запобігти утворенню нових міграційних шляхів до ЄС [8]. Та це лише поодинокий випадок урегулювання питання, зазвичай усе проходить у набагато більшій напрузі.

Про відсутність солідарності серед Європейських держав щодо біженців свідчить їхня міграційна політика. Окрім Угорщини, на власних кордонах ставлять паркани Хорватія, Македонія, Австрія, Словенія. Нідерланди у цьому плані попри шквал критики є ще жорсткішими і вдаються навіть до депортації; у Швеції введено прикордонний контроль з лояльнішою до біженців Данією [9, с. 181]. У той час, провідні в Європі Німеччина та Франція беруть на себе найбільший тягар у розселенні біженців, що призводить до зростання напруги серед їхніх громадян. Як наслідок, активізуються крайні політичні сили,

відбувається радикалізація настроїв частини населення (у 2015 р. в Німеччині було зафіксовано 747 нападів на житла переселенців, у т. ч. 222 – із завданням тілесних ушкоджень [6, с. 105]. У цьому контексті доречно згадати Ж. Дерріду, який стверджував, що державні інтереси і місцева етика гостинності завжди перебувають у напрузі [1, с. 13].

Здобувши підтримку своєї антиіммігрантської позиції, популістські партії завдяки цьому спромоглися розширили власну електоральну базу. Якщо перші популістські партії (наприклад, французький «Національний фронт» чи Австрійська партія свободи) були партіями дрібної буржуазії, і їхні члени переважно походили з невеликих містечок сільських регіонів, були власниками малого бізнесу чи дрібними фермерами (переважно представляли ті групи, хто був передовим загоном правих у Європі в період між світовими війнами), то в 1990-х рр. європейські популістські партії розширили свій базовий електорат за рахунок робітничого класу.

Ще однією причиною зростання популярності правих популістських партій і рухів стало функціонування Європейського Союзу та єврозони. ЄС і єврозону будували з найкращими намірами, але чимало європейців не побачили своєї вигоди, особливо ті, хто живе в менш заможних країнах єврозони. Під час заснування ЄС було ухвалено принцип свободи пересування людей і бізнесу («свободи заснування») між державами-членами. У цьому кроці відбилося прагнення створити спільну ідентичність для держав, які колись воювали між собою. Але ці кроки також відображали бізнес-пріоритети. Із розширенням ЄС на Схід європейському бізнесу на Заході сподобалася ідея мати можливість імпортувати дешевшу робочу силу зі Сходу для ресторанів, готелів і будівництва без реєстрації документів. Також бізнес на Заході, де зарплати були вищими, тепер міг вільно переносити свої заводи на Схід, де зарплати були меншими, до чого багато хто й удався. Якщо профспілки нарікали на «свободу заснування», то праві популісти обрали мішенню політику відкритих кордонів, яка, зрештою, підірвала зусилля країн-членів щодо контролю за

іммігрантами і шукачами притулку. Інші популістські партії об'єдналися у виступах проти «дефіциту демократії» в ЄС.

Варто зазначити, що під час єврокризи ліві популістські об'єднання з'являлися передусім на півдні, тоді як праві найкраще почувалися в північній та центральній Європі. Значною мірою це було зумовлено зростанням там імміграції. У 2014 р. до Європи з Близького Сходу та Північної Африки в'їхали 280 тисяч мігрантів. У 2015 р. їхня кількість перевищила мільйон [2, с. 139]. Зростання імміграції збіглося в часі зі збільшенням кількості терористичних атак, особливо на півночі. З грудня 2010 до березня 2016 р. в Європі відбулося 9 великих атак: у січні 2015 р. бійня в редакції Charlie Hebdo в Парижі забрала життя 20 людей; під час терактів ІДІЛ у листопаді 2015 р. в Парижі було вбито 137 осіб; у Брюсселі в березні 2016 р. під час атаки трьох терористів-смертників ІДІЛ загинуло 35 осіб; у липні 2016 р. в Німці вантажівка в'їхала в натовп людей на День здобуття Бастилії, убивши 85 осіб. Крім того, відбулися також сексуальні злочини за участі біженців та іммігрантів із Близького Сходу й Північної Африки.

Нині триває пошук рішень розв'язання міграційної кризи. Своє бачення щодо цього оприлюднив Президент Європейської комісії Жан-Клод Юнкер, запропонувавши п'ять пріоритетів: 1) створення єдиної європейської системи притулку, що знеохотить біженців мандрувати Європою в пошуках кращих умов; 2) активізація допомоги країнам-членам, які відчувають найбільші труднощі в зв'язку з масовим прибуттям біженців; 3) співпраця з країнами походження й надання їм допомоги з метою впливу на корені кризи; 4) розширення можливостей для керованої й організованої легальної міграції в Європу; 5) зміцнення охорони зовнішнього кордону ЄС і боротьба зі злочинними угрупованнями, що займаються нелегальним переправленням мігрантів [6, с. 108]. Але враховуючи позиції окремих держав-учасниць ЄС, ці пріоритети буде важко втілити в життя, особливо беручи до уваги зростання кількості терактів у Європі з часів початку «міграційного божевілля», що стало

поштовхом до нової хвилі право-популістських закликів і гасел та ігнорування пріоритетів Президента Європейської комісії.

Проблема сирійських біженців найбільш серйозно призводить до проблем соціального забезпечення мігрантів та їх прав, що суттєво б'є по принципу вільної конкуренції, адже біженці отримують частину благ, які прості громадяни заробляють; загострення відносин між державами ЄС; зростання впливу крайніх сил за рахунок популізму; значні економічні витрати на утримання переселенців та ін. Як наслідок, у Німеччині та Австрії на вулицях нерідко чути антиісламські та антимігрантські гасла, заохочена політиками-популістами молодь об'єднується в право-радикальні групи. «Ні міграції! Кількість мігрантів не припиняє зростати, тим часом народжуваність етнічних німців чи австрійців з кожним роком спадає», – нарікають деякі з учасників флешмобів і маніфестацій, щойно спільно проведених ультра-радикалами обох країн у Зальцбурзі. Утім переконливої відповіді цих людей на запитання: «А чи не вдарить закриття кордонів по вашій торгівлі та економіці?», – нам почути так і не вдалося [3]. Одним із позитивів у цій ситуації є те, що більшість мігрантів має середню й середню спеціальну освіту [10, с. 73]. Враховуючи нестачу кадрів у деяких технічних і виробничих сферах та високу кількість європейців з вищою освітою, саме за рахунок мігрантів можна було б заповнити ці сфери, тим самим інтегрувавши їх до європейської спільноти (особливо це стосується тих держав ЄС, що мають досить скромні економічні показники). Але це також надзвичайно тривалий і складний процес. Нарешті, громадяни західних країн відчують себе зрадженими: як їм здається, проводячи політику відкритих дверей і намагаючись укласти угоди про вільну торгівлю, влада більше зацікавлена в дешевих продуктах і дешевій робочій силі, ніж у збереженні робочих місць [5].

Враховуючи активний потік міграційних сил на терени Європи, першочерговим є вирішення проблем інтеграції переселенців у культуру європейської спільноти та вирішення питання зростання відцентрових, націоналістичних тенденцій, що призводять до зростання впливу популізму

право-радикальних партій та організацій, що суттєво впливає на майбутню єдність Європейського Союзу.

Міграційна криза постала мірилом здатності Європейського союзу як єдиного механізму до вирішення проблем. В Європі, незважаючи на чітко визначений міжнародним правом статус біженців, панує значна розбіжність поглядів щодо надання цього статусу тим чи іншим особам. Переважно вирішенням проблеми міграційної кризи займаються Німеччина та Франція, як держави, що є найпривабливішими для мігрантів. Тому й рейтинги правих популістів найактивніше зростають саме у цих державах. Саме від вирішення проблеми мігрантів залежить подальший розвиток Європейського Союзу та європейських цінностей як дієвих структур. Це не означає, що згідно з історичними закономірностями Європейський Союз як колишні імперії приречений зазнати краху, швидше це означає, що з'явився новий виклик для перевірки Європейської спільноти як глобальної організації на дієздатність і функціональну ефективність.

Використана література:

1. Holmes S. Representing the «European refugee crisis» in Germany and beyond : Deservingness and difference, life and death / S. Holmes, H. Castaneda // *American Ethnologist : journal of the American ethnological society*. – 2016. – № 1(43). – P. 12-24.
2. Джудіс Дж. Б. Великий вибух популізму. Як економічна криза змінила світову політику / Дж. Б. Джудіс. – Харків : Клуб сімейного дозвілля, 2017. – 192 с.
3. Єреміца В. Здоровий глузд і популізм у ЄС. [Електронний ресурс] / В. Єреміца // *Радіо Свобода*. – Режим доступу : <https://www.radiosvoboda.org/a/27612764.html>.

4. Звиглянич С. Мігранти як виклик європейській цивілізації [Електронний ресурс] / С. Звиглянич. – Режим доступу : <https://ua.112.ua/statji/mihranty-iak-vyklyk-ievropeiskii-tsyvilizatsii-257513.html>.
5. Кудрик В. Час правих і винуватих : чи варто Європі боятися радикальних популістів. [Електронний ресурс] / В. Кудрик. – Режим доступу : <https://www.apostrophe.ua/>.
6. Малиновська О. Міграційна криза в Європі : пошуки шляхів розв'язання та наслідки для України / О. Малиновська // Стратегічні пріоритети. – 2016. – № 3 (40). – С. 104-114.
7. Солодько А. Міграційна криза в ЄС: статистика та аналіз політики. [Електронний ресурс] / А. Солодько, А. Фітісова // GEDOS : аналітичний центр. – 2016. – Режим доступу : <https://www.cedos.org.ua/uk/migration/mihratsiina-kryza-v-yes-statystyka-ta-analiz-polityky>.
8. Солодько А. Угода ЄС-Туреччина : зміст та передумови підписання. [Електронний ресурс] / А. Солодько // GEDOS : аналітичний центр. – 2016. – Режим доступу : <https://www.cedos.org.ua/uk/migration/uhoda-yes-turechchyna-zmist-ta-peredumovy-pidpysannia>.
9. Толкач А. М. Міжнародно-правовий статус біженців : сучасні проблеми / А. М. Толкач // Вид-тво Чернігівського інституту інформації, бізнесу і права ПВНЗ МНТУ імені академіка Ю. Бугая. – 2016. – С. 179-181.
10. Шабаліна Л. Міжнародні аспекти регулювання потоків біженців / Л. Шабаліна, А. Капко // Схід. – 2015. – № 8 (140). – С. 71-77.